

بسم الله الرحمن الرحيم

گستره صدق عنوان استاد و احترام او

احترام استاد را در همه حال نگاه داشتن از سعادت‌هایی است که آثار مثبت خود را در همین دنیا نشان می‌دهد و متعلق به این صفت حسنه، از برکت‌های آن بهره می‌برد و بر عکس هرگونه بی توجهی به این ساحت عظیم، مانع بزرگی برای رشد و سعادت انسان است.

کلامی منسوب به امیرمومنان علیه السلام است که فرموده‌اند: من علمنی حرفاً فقد صیرنی عبداً [۸] در این کلام وزین گستره صدق استاد بسیار فراتر از مرتکز عموم محصلین، تعیین شده است. بسیاری از افراد چنین می‌اندیشند که مقام استادی فقط بر اساتید بدون واسطه صادق می‌آید، ولی بر اساس حدیث یاد شده، عنوان استاد بر استادان با واسطه نیز صادق می‌آید و انسان باید قدردان زحمت‌های «اساتید اساتید» باشد و به دیده استاد بدان‌ها بنگرد و در ادای حقوق آنان بکوشد. براین اساس بر محققان که به واسطه آثارشان به دیگران آموزش می‌دهند نیز عنوان استاد صادق می‌آید. بهره‌هایی که ما از آثار شیخ اعظم انصاری رحمه الله برده‌ایم کمتر از بهره‌هایی نبود که از اساتید بدون واسطه برده ایم.

برخی خودآگاه یا ناخودآگاه مقام استادی را در شأن افرادی می‌بینند که مدت طولانی محضر آنان را ادراک کرده باشند در حالی که اگر یک ساعت هم بهره ببرد بلکه یک حرف هم استفاده شود، او استاد است.

طلاب هنگامی که به درس بزرگان وارد می‌شوند و خود بزرگ و استاد می‌شوند، نباید از اساتید دوران ابتدایی و راهنمایی و . . . غفلت ورزند به ویژه وقتی در ایام تبلیغی و غیر آن با آنها روبرو می‌شوند، باید در شأن مقام آنان احترام به جای آورند. میرزا علی شیرازی فرزند میرزای بزرگ شیرازی از همراهان آخوند خراسانی بود. آخوند در مجالس و محافل هرگاه میرزا علی آقا را به همراه خود داشت، او را بر خود مقدم داشته و پشت سر او راه می‌رفت. شاگردان آخوند خراسانی که مشاهده می‌کردند استادشان - با آن عظمت - به دنبال طلبه‌ای جوان حرکت می‌کند و او را بر خود مقدم می‌دارد از این امر ناراحت بودند، تا جایی که روزی یکی از شاگردان آخوند خراسانی به ایشان ناراحتی خود را ابراز داشت. مرحوم آخوند نگاه تندی به ایشان نموده و فرمودند: ایشان پسر استاد من است و احترام او بر من لازم است. شما اگر می‌خواهید می‌توانید همراه ما نیایید.

از خدا خواهیم توفیق ادب، بی ادب محروم ماند از لطف حق